

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, péntek 1913. július 18.

161. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco, 3. 1. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Feljelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár hegyen és vidéken:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Érdekeink a Balkánon

—O—

A Balkánon lejátszódott események s főleg a legújabb fordulat, nagyon súlyosan érintik a monarchiát. Nem is a politikai határok azok, amelyekben a monarchiára veszedelmet látunk, noha ezek felett sem szabad és lehet könnyű szívvel napirendre térni, hanem főleg a gazdasági kérdések azok, amelyeknek rendezésére a legnagyobb kell fordítanunk. Ausztria-Magyarország számára a Balkán voltéig nemesak a legfőbb, hanem ugyyszólván az egyetlen exportpiac és ez az, amit a legújabb események folytán veszni látunk.

A Balkánon eddig is csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudtuk megvédeni gazdasági érdekeinket. Körülbelül 1³/₄ milliárd a balkáni államoknak adóssága s a járadékaik és kötvényeik Franciaországban, Angliában, Németországban, Hollandiában s Belgiumban vannak elhelyezve. Nyilvánvaló tehát, hogy ha Oroszországot nem fűznék is vallási és faji kötelékek a délszlávokhoz, a francia tőke révén, amely körülbelül négy milliárd frank erejéig van a Balkánon érdekelve, ott nem könnyű olyan kereskedelemügyi politikát oktrojálni, melynek éle Ausztria és Magyarország ellen irányul. A talajt erre mi magunk készítettük elő. Tíz éve éppen annak, hogy a Balkán-államokkal addig fennállott vám- és kereskedelmi szerződéseket felmondtuk s hogy főleg Szerbiával nyílt vámháborút kezdtünk. Talán emlékeztetes még, hogy erre Goluchovszki akkori külügyminiszternek a szerb ügykérdés szolgált okul. Szerbiának 120 millió frank

kölesön kellett, amelynek egy részét ágyuk beszerzésére akarta fordítani. Mi nem voltunk hajlandók Szerbiának ezt a kölesönt nyújtani s a szerb kormány kénytelen volt végigháználni Európát. Sehohsem fogadták tárt karokkal; mindenütt súlyos és megalázó feltételeket szabtak; a legelfogadhatóbb volt még a francia pénzügyminiszteré, aki mindössze azt kötötte ki, hogy Szerbia az ágyuit a creuzoti gyárban rendelje meg. Goluchovszki minden eszközzel arra akarta kényszeríteni a szerb kormányt, hogy a pilseni Skoda-gyárban szerezzé be az ágyukat s mikor ezzel nem tudott célt érni, a lejárt kereskedelmi és vámszerződést Szerbiával nem újította meg. Ez volt a bosszu és a megtorlás. A kilátások csakugyan kedvezőek voltak Ausztria-Magyarországra. Az szerb export 80%-a Ausztriában és Magyarországon talált piacot, azt hitte tehát Goluchovszki, ha elzárja ennek az exportnak lehetőségét, Szerbiát a saját zsirjában fojtja meg. Ez a lépése egyúttal is elegendő annak megítélésére, hogy gazdasági kérdésekben csak műkedvelő volt. Agrár-államot, minő Szerbia is, nem lehet kiéheztetni. Ez kitűnt már a múlt század nyolevanas és kilenevenes éveiben, mikor Franciaország politikai okokból vámháborút kezdett Olaszországgal. Franciaország is csalódott reményeiben, mert Olaszország nemesak, hogy nem gyengült gazdaságilag, hanem egyenesen gazdagodni kezdett; a mezőgazdasági export csökkenése az élelmiszerek árát lenyomta: az a nép ipari tevékenységének kedvezett, s rövid idő múlva Felső-Olaszországban virágzó ipari emporiumok támadtak, amelyek a nemzeti vagyonban bőven pótolták azt a veszteséget, amelyet a mező-

gazdasági export csökkenése okozott. Egyenesen ez a vámháború volt a kiindulása Olaszország gazdasági jólétének, úgy hogy tíz év alatt Sonnino és Luzzatti nemesak végre tudták hajtani a nagy állami konverziót, hanem az összes olasz járadékok ott-hon voltak elhelyezhetőek, úgy hogy az egész olasz államadósságból csak mintegy 500 millió líra névértékű címlet maradt a külföldön.

Szerbia is aránylag könnyen kibirta a vámháborút s megismétlődött velünk is az, ami annak idején Franciaországgal történt, hogy utóbb már hajlandók lettünk volna újból tárgyalásokat kezdeni, de akkor már Szerbia volt az, amely nem engedett s amely megtorló vámkat léptetett életbe ellenünk. Az egész magyar agrár-politikának, mely az élelmiszerek árának emelkedésére s állatállományunk csökkenésére vezetett, ez volt a kiinduló pontja. Miután Szerbia agrár-állam, a jelszavaknak is, melyeket vele szemben használtunk, az agrárius frazeológia szótárából kellett kikerülniök. Ezért lett előtűnik a Balkán egyszerre a melegágya és a fészke az állatbetegségeknek s ezért zártuk el a határt nemesak az élőállat, hanem a huszbehozatal előtt is. Hogy az állatbetegségek csak ürügy volt, az kitűnik abból, hogy Szerbiában az állatállomány évről-évre nagyobbodik, ami nem következhetnék be, ha ott állandóan járványok pusztítanak; de még ha igaz volna is, a megszigorított állategészségügyi rendszabályokkal elejét lehetne venni minden bajnak. És különben is, Magyarország szarvasmarha állományának 40 százaléka 1911-ben szá- és körömfájásban szenvedett, pedig a határ hermetice el volt zárva. Tehát nem a behur-

„A Tengerpart” tárcája

RIZA.

Írta: Kálmán Pál.

Mikor Sugár Laci főhadnagy, az ezred legfőbb tiszteje, végig ment a vendéglő köveivel kirakott, sötét folyosóján — Riza kisasszony, a koresmáros veres-haju leánya, odaállott az ablak elé s megvárta, míg a tiszt hozzáért. Akkor hirtelen kihajolt az ablakon, megkapta Laci kezét s félig szomorúan, félig szemrehányóan szólt neki:

— Most már egészen elkerül, Laci? Látja, ez nem szép magától!

A főhadnagy zavarba jött; nem tudta mit feleljen. Szakítani kellett a szenvedélyes Rizával, mert ő már más leánnyal járt jegyben; de durván még sem akart vele bántani. Míg ott küzködött önmagával, újra megszólalt a leány s hangja az izgalomtól, a félelemtől reszketett:

— Nem szeret, ugy-e; nem szeret? Mondja meg igazán, ne játszon velem tovább. Csak mondja ki bátran, hogy már megunt s most más áldozatot keres!

Sugár Laciban ez utolsó szavakra feléb-

redt az önérzet. Azt hitte, hogy Riza az ő menyasszonyára gondol. Bántotta, hogy ez a leány vele a nők dédelgetett kedvencével, így mer beszélni. Arra természetesen nem gondolt, hogy Riza feláldozta magát ő érte. Most már mindenáron szakítani akart; akár szépen, akár durván.

— Ne érzelegjen, Riza! Látssa, mi ugysem lehetünk egymásé. Feledjék a múltat! Isten Önnel! — s otthagya a leányt.

Riza egy ideig értelmetlenül bántott Sugár Laci után, aztán vérfagyasztó kacsagással elfutott és bezárkózott a szobájába.

Sugár egy darabig gondolkodott a történeteken. Gondolatban vissza ment azon a hír keringett, hogy rossz. De bizonyosat senki sem tudott mondani. Eleinte figyelembe sem vette a leányt, majd érdeklődött iránta, később már udvarolni kezdett neki, míg nem az ismeretség szerelemmé fejlődött. Az igaz — és ezt Sugár Laci most utólag beismerte — hogy Riza érdekes leány volt. Veres haja térdig omlott, ha kibontotta. Oh, hányszor fonta azt a selyen finomságu haját az ő nyak-köré, mikor esténként a lugásban szerelemről, boldogságról álmodoztak. Oh, élesen esieseregte remek szabású ajkaival: „Nézd, Laci, ezzel a hajjal kötlek meg, ha

el akarsz hagyni!” — Terméte junói s dereka karesu akár az özikéé; szinte ölelésre temett. És hogy tudott esőkölni! Még a hideg tetemet is életre keltette volna. Hangja a gerlice bugásához hasonlított, mikor vállaira borulva rebegte: Szeretlek, szeretlek! Csak téged örökké! — Ha haragudott, villámokat szórtak égszínkéek szeméi, teste reszketett, kis kacsói ökölbe szorultak; olyan volt, mint egy haragos Istennő. Boldogok is voltak mindaddig, míg meg nem ismerkedett Erdőssy Arankával, kinek apja a környék nábobja. És Sugárt — kit a hitelezők már ugyis erősen szorongattak — elvakította az aranyak esillogása, otthagya Rizát, a hü leányt és ment Ananka után. Rövid idő múlva megtartották az eljegyzést.

Riza minderről nem tudott semmit és fel nem foghatta, hogy miért változott meg Laci ily hirtelen. Most, hogy kedvese nyíltan kimondta, amit eddig csak sejtett, rettenetes tette határozta el magát.

A nap már bucsu sugarait küldötte a földre. Szomorúan nézett le: valami nem tetszhetett neki. Talán az, hogy az emberek oly könnyedén bántak a szívvel.

Sugár Laci a nem messze esőrgödező partnak tartott, ha a tikkasztó meleg ellen a hűs habokban keresse menedéket. Egy

colás veszedelme volt az oka a határzárnak, hanem Goluchovszki rövidlátása és az osztrák agrárius kapzsiság. A szerbek kitűnően bele tudtak illeszkedni a megváltozott helyzetbe. A francia- és a német tőke husfeldolgozó telepeket létesített s a szerb marha és sertés Egyiptomban s Olaszországban talált piacot. Mi pedig itt álltunk fegyverrel a kezünkben, melyet nem tudtunk többé használni s amelyvel csak magunkon ejtettünk sebeket.

Kétszer kezdtük meg azóta a kereskedelmi tárgyalásokat Szerbiával s már engedni is hajlandók voltunk, de a régi helyzet visszaállítása nem sikerült. A presztizs volt az, amelyet még saját érdekeink árán is védeni akartunk. Hogy legalább a látszatot megmentsük, az élőállatbehozatalt tovább is megtiltottuk s husbehozatali kontingenst engedélyeztünk Szerbiának. Tudtuk, hogy nekünk szükségünk van a husbehozatalra, hogy fogyasztóinkat a magyar állattenyésztés többé kielégíteni nem képes, de ezt ilyen észszerűen bevallanunk, a hiúságunk tiltotta. A szükséges husmennyiséget tehát a Balkánról kellett beszerezniünk s akkor észébe jutott Aehrenthalnak, hogy van egy másik állam is, amelyvel vámháborubban vagyunk, már majdnem két évtizede, ki kellene azzal békülni s annak is kontingenst engedélyezni. Ez volt Románia. Kapott tehát Románia is engedélyt a husbehozatalra s utóbb Bulgária is, csak azért, nehogy kénytelenek legyünk bevallani, amit amugy is tudott mindenki, hogy a Szerbiával folytatott vámháborubban nem Szerbia, hanem mi szenvedtünk súlyos károkat. A félrendszerűnkre Szerbia is félrendszerűkkel válaszolt. A vámtételeit némileg leszállította ugyan, de ennek alig volt valami hatása, viszont Románia és Bulgária a nekik biztosított huskontingenst állatállományuk esőkenése folytán nem tudták kihasználni. Romániának és Bulgáriának különben is nem az volt az érdeke, hogy húst hozhasson be Ausztria-Magyarországba, hanem hogy búzát és tengerit. Ez azonban továbbra is lehetetlen maradt a horribilis gabonavámok miatt s csak akkor lett lehetséges, mikor az 1911-iki rossz termésünk miatt a hazai piacon a buzaár a külföldi paritás fölé emelkedett s mikor a takarmányhiány miatt már a tengerivám felfüggesztésén gondolkodott a magyar és az osztrák kormány és mikor a tengerit még a magas

szomorú fűz alá ült és gondolkodott. A fűzfa néha-néha megrázta lombos koronáját, mintha nem tetszene neki a fürdővendég, aztán susogni kezdett szerelemről, hűtlenségről, boldogtalanságról. De Sugár Laci mind-ebből nem értett semmit. Már erősen bealkonyodott és ő — még mindig nem mozdult.

Egyszerre úgy tetszett neki, mintha a közeli bokorban valami mozogna. Oda akart menni, de alig tett néhány lépést, mikor megszólalt egy hang:

— Sugár Laci, eljöttem, hogy egy utolsó Isten-hozzádot mondjak Önnek! Sugár Laci, sohasem voltam elvetemült, de rossz lettem, mert Önt szerettem. Önért halok, gondoljon néha reám!

Az utolsó szót hatalmas pisztolydurranás és villanás követte, majd egy test zuhanása hallatszott.

— Riza, Riza! — ordított Sugár, s rohant a bokorhoz.

Mikor oda ért, Riza utolsó sóhajtott és csak egy végső pillantást vetett a reá hajló férfiúra. És e végső tekintetben is ott ragyogott a szenvedélyes leány odaadó szerelme. Fejéből patakzott a piros, meleg vér.

Mikor azon este Sugár Lacit a kaszinóban megkérdezték, hogy miért oly kedvetlen, az irigyelt vőlegény általános bámulatra így válaszolt:

— Eh, olyan kutya pechem van!

vám dacára is kénytelenek voltunk behozni.

Politikai és diplomáciai helyzetünk a balkáni államokkal szemben a legujabb események folytán nagyon kedvezőtlen lett s ma már nem arról van szó, hogy mi szabhatunk lenni feltételeket, amelyek mellett új vám- és kereskedelmi szerződéseket hajlandók vagyunk kötni, hanem arról, hogy a balkáni piacokat a mi exportunk számára lehetőleg megmentsük. Ma már ott lenni az erőviszonyok megváltoztak, képtelenek vagyunk továbbra is terrorral és brüszkizással engedményeket kicsikarni. A gazdasági fejlődésnek új lehetőségei állottak ott lenni elő, amelyeket a francia és a német tőke ki fog használni s az a veszedelem fenyeget bennünket, hogy a Balkánt nemcsak politikailag veszítettük el, hanem gazdaságilag is. Nekünk őszinte és becsületes gazdasági politikát kell kezdenünk a Balkánon, mert csak így védhetjük meg ezentúl az érdekeinket.

Minden egyes balkáni állammal szemben új alapra kell helyezkedniünk. Szerbiával új vám- és kereskedelmi szerződést kell kötnünk, amely a szerb vámokat legalább az 1908. vámtarifa tételéig leszállítja, a Bulgáriával kötött s még letbe nem lépett tarifaszereződést revidálni kell. Görögországgal meg kell kezdeni a tárgyalásokat egy tarifaszereződés létrehozására, épp úgy Törökországgal is. Mert nem szabad elfeledniünk, hogy Törökország legnagyobb része most Bulgáriához, Szerbiához és Görögországhoz esatoltatik s a ma érvényben levő bolgár, szerb és görög vámtarifák súlyosabbak, mint a 11%-os török vám. Hogy tehát azokról a területekről, amelyek eddig Törökországoi voltak, teljesen kiszoruljunk az autonóm vám tarifák miatt.

Ezt a nagy problémát nem lehet többé hatalmi szóval megoldani, hanem csakis alkudozások révén s a jogok egyenlősége alapján. Miután pedig a balkáni államok agrárállamok s nekik Ausztriával és Magyarországgal szemben csak agrárérdekeik vannak, a mi tulzottan egyoldalú agrárpolitikánkat velük szemben tovább fenn nem tarthatjuk, hanem azokkal az engedményekkel szemben, melyeket tőlük követelünk, s amelyek nélkül teljesen ki fogunk szorulni a Balkánról, nekünk is concessziókat kell tennünk a balkáni gabona-, hus- és élőállatbehozatal dolgában. És ha ez bekövetkezik, mert ennek meg kell történnie, akkor a monarchia egész dolgozó polgársága áldani fogja a sorsot, hogy ott lenni a mi presztizspolitikánk kudarcot szenvedett s hogy esztelen és egyenesen öngyilkos gazdasági politikánkat tovább nem folytathatjuk. A szomorú csak az, hogy erre nem a jobb belátás, a gazdasági és szociális érzék, hanem a megváltozott politikai helyzet kényszerítette kormányfőúrjainkat.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA ÉS KÁVÉHÁZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

50 szoba

— A magyarság találkozó helye. —

Kitűnő kavéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.

Estéknént az első BÉCSI NŐI ZENEKAR hangversenye.

Naponta új műsor.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

UJ FÜRDŐINTÉZET (meleg fürdővel).

ABBZIA Reichstrasse

Gőz-, kádfürdők- és meleg tengerivíz fürdők.

— Szobák 3. — koronától feljebb.

Tulajdonos: I. R. SCHWEIGLER.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— ACunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők a megérkezési és indulási napok kivételével reggeltől estig. Jegyek az Adria palota portásánál 60 fillérért kaphatók.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárat a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg díszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nines.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rízháttológyár, a papírgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— Az „Adriatica“ cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

A GYERMEK JOGA.

Persze a törvénytelen gyermek joga az, amiről olyan sokat kell beszélni, mert nines. Meglehet, hogy a törvénytelen gyermek emberi jogainak dolgában Amerikáé lesz az elsőség, ott lesz meg valószínűleg legelőször az a legelső joga, hogy nem lesz „törvénytelen“. Illinois állam törvényhozási testülete foglalkozik ilyen törvényhellyel. A javaslat ki akarja irtani a köztudatból és a törvényből az ugynevezett „törvénytelen“ gyermek fogalmát, mert ezeket mondja: „A gyermek születése az apa és az anya között a házasság megkötését jelentse. A gyermek törvényes legyen, viselje az apja nevét és örököljön utána. Az ilyen házasság felbontása csak rendes válópör útján történhessék és a feleség tartásdíjat követelhesen a maga és a gyermeke számára“.

Ez a törvény bizonyosan a legradikálisabb és a leghumánusabb lesz a világ minden törvénye közt, ami csak segíteni próbál a törvénytelen állapot nyomoruságán. A nagy tökéletességben azonban van egy nagy hibája. Nines benne ugyanis rendelkezés arra az esetre, ha az apa már törvényes házasságban él. Az apát ilyen esetekben is az anya és a gyermek eltartására lehetne kötelezni, mert ez volna az igazság és az emberség. Valószínűnek tartják hogy a törvényhozás elfogadja a javaslatot, a mi Illinois államának kétségtelenül a becsületére fog válni, a törvénytelen gyermekeknek meg javára. De hogy aztán mi lesz belőle a praxisban, azt nem lehet előre tudni. A breach of promise törvényével való tapasztalatok az eszünkbe juttatják,

hogy a legszebb humanizmus se fenéki tejjel, ha az amerikai életbe helyezik, amerikai érdekek közé.

— **Szabadságon.** Kankovszky Ferenc miniszteri tanácsos ma este Budapestre utazik, hogy a tanítók nosztrifikáló vizsgáin a fiemei kormányzóságát képviselje. A miniszteri tanácsos egyúttal elvégzi szakosztályának Budapesten levő ügyeit és valószínű, hogy az őszig nem is tér vissza Fiuméba, hanem nyomban megkezdí nyári szabadságát.

— **A városi fürdő megnyitása.** A Mária Terézia hullámgáton épült új városi fürdőt, mint említettük, holnap nyitják meg. — A bergudii népfürdő munkálatai is annyira előrehaladtak, hogy nemsokára megnyithatják.

— **Hangverseny a Deák-fasorban.** Több oldalról panaszkodnak a Máv. főnökségének egy nagyon furesa rendelkezése miatt. Ismételtent megtörtént, legutóbb tegnapelőtt éjjel, hogy borjúkkal megrakott kocsit éjjelre kivontatnak a Deák-fasori sínekre és ott hagyják. A bezárt állatok aztán olyan kegyetlen hangversenyt rendeznek, hogy a közel fekvő házak, szállodák lakói képtelenek aludni. Ez a panasz jogosult és mi a főnökség figyelmébe ajánljuk. Egy akkora állomáson, mint Fiume, tényleg nincs szükség arra, hogy borjúkkal rakott vagonokat a város legforgalmasabb helyén tartsák. Azt hisszük, találnak más helyet is, olyant, ahol bőghetnek a borjúk és nem zavarják az éjszakai pihenőt.

— **A Danubius hajóépítései.** Egyes fővárosi lapok azt a hirt közlik, hogy a hadvezetés 16 drb. torpedónaszádót rendelt 12 és fél millió koronáért a Ganz-Danubius fiemei hajógyárában. Ez a hír így téves. A kérdéses rendelés már januárban történt, a mint akkor mi is megírtuk, azóta azonban újabb rendelés nem történt.

— **Halálozás.** Engelsrath Nanette hosszús szenvedés után tegnap Bécsben 73 éves korában meghalt. Az elhunytban Engelsrath Albert és Lipót fiemei ékszerészek édes anyjukat gyászolják.

— **Panasz-levél Abbáziából.** Panaszos levelet kaptunk ma Abbáziából. Azt írja benne egy régi fürdővendég, hogy 20 éve jár Abbáziába nyaralni, mindig meg volt elégedve, de amióta a futball-játék megindult, azóta nincs nyugta és idegbetegsége napról-napra súlyosabb lesz. Engem — írja a panaszos — Billroth tanár, 13 évi ágyban fekvés után, Abbáziába küldött és biztosított, hogy itt nyugalomban fogok élni. És most hónapok óta nem lehet a parkban tartózkodni, mert a futballal járó nyugalom sértést képtelenség elviselni. Nincs az a nyomorult falu, ahol ezt a pokoli lármát a falu közepén megengednék, itt pedig a község arangirozásával a Kurantstalt közepén tombolnak az ifjak. Bár megígérték, hogy e hó végétől máshol fognak rugdalózni, de a szavak, úgy látszik, elszálltak a tenger fölé. Legfőbb ideje volna, hogy a Kurkomisszió intézkedjen ebben az ügyben, különben a legjobb vendégek kerülnek el Abbáziát.

— **Adria-kutatás.** A horvát tartományi kormány a horvát tudományos akadémiának, az Adria horvát partjain eszközlendő kutatások céljaira 10.000 koronát utalványozott ki, egyben rendelkezésére bocsátotta a „Vila Velebit” iskolahajót is. Az akadémia természettudományi osztálya és az ugyan e feladattal megbízott osztrák komisszió együttes eljárásban egveztek meg és az első expedició idejét augusztus végére állapították meg. A résztvevők a következők: Dr. Gorjanovics, dr. Car, dr. Babics, dr. Gavazzi, dr. Hadzi, dr. Gutsch, dr. Szenoa, dr. Langhoffer, dr. Majcen és dr. Vuk. Ezentul évenként négy expedíciót szerveznek.

— **A kikötőből.** Jul. 17. Erkezett: Vindobona osztrák gőzös Kalkuttából, 3129 bál jutával és 37 bál bórrel; Anna olasz gőzös Rougieből 3088 bál parafával; Andrassy magyar gőzös Valenciából, 60 tonna vegyes áruval; Balaton magyar gőzös Rouenből, 1000 tonna foszfáttal és 104 zsák vegyes áruval; Barletta olasz gőzös Velencéből, 5 tonna vegyes áruval.

Indult: Árpád magyar gőzös Marseillebe, 430 tonna fával, 70 tonna cukorral, 50 tonna parafinnal és 30 tonna ásványvízzel; Eugenia osztrák gőzös Triesztbe, 280 tonna fával, 200 tonna cukorral és 20 tonna vegyes áruval; Stambul osztrák gőzös Konstantinápolyba, 350 tonna cukorral, 220 tonna fával, 50 tonna rizszsel és 120 láda üvegáruval; Orseolo olasz gőzös Kalkuttába, üresen; Belgravian angol gőzös Liverpoolba, 560 tonna cukorral és 160 tonna fakivonattal; Zoe Cosulich osztrák gőzös Velencébe, 180 tonna rizszsel.

— **Az esti hajójárat.** (Panaszos Levél.) Ez ne legyen annyira panaszos levél, mint inkább kérdés. Meg vagyok róla győződve, hogy teljesítését nemcsak én, hanem az egész fiemei Abbáziában szórakozni vágyó közönség óhajtáná. Azt senki sem tagadja, hogy Abbazia mindnyájunknak nagyon kedves üdülő és szórakozó helye. Ezért mi is szenvedélyes vendégei vagyunk Abbaziának, de különösen a vasárnapi estéken. A hétnek ezt az egyetlen kedves estélyét pedig megzavarja az Ungaro-Croata szivtelensége. Egy kis humor is van a dologban. Mig az ég oly rutul tekintett le ránk, addig a vasárnapi estéken a hajó utolsó járatát mindig éjjelre tüzték ki. Most, hogy az időjárás megemelte magát és különösen mult vasárnap este hogy, oly szépen ragyogott a hold és fényltek a csillagok, az utolsó járatot egy órával megrövidítették. E panaszos levelet pedig azzal fejezem be, hogy kérem az Ungaro-Croatát, ha nem is az én, de legalább a mi szép fiemei hölgyeink kedvéért teljesítsék e csekélyke barátságot és indítsák az utolsó hajót éjjelkor.

Köszönettel: Z.

— **Késelés a szabadkikötőben.** Az óvárosi egyik koresmájában a mult héten verekezés történt, amelynél Stavagna Emidio rakodómunkás megszurkálta Marelich János nevű munkástársát. A verekezés okozója Jurkovich János volt, aki régi haragosa Marelichnek. Stavagna Emidiót az ellene megtartott járásbírósi tárgyaláson négy hónapi fegyházra és 60 korona pénzbüntetésre ítélték. Marelich bátyja Jurkovichon, a verekezés okozóján akarta magát megboszulni s tegnap a szabadkikötőben zsebkésével megszurkálta. A mentők a kórházba vitték a megkéselt munkást, akinek állapota súlyos. A késelt letartóztatták.

— **Az Austro-Americana jelentése.** A Triesztben székelő Austro-Americana hajóstársaság — most kiadott jelentése szerint — ez év első öt hónapjában 18.914.094 korona bevételt ért el, ami a mult év hasonló időszakának bevételeivel szemben 2.710.477 korona többletet jelent. A társaság hajói a f. év első öt hónapjában 629.542 tengeri mértföldet futottak be, 112.798 mértfölddel kevesebbet, mint a mult esztendő hasonló időszakában.

— **Koleragyanus eset Mitrovicán.** Zágrábról jelentik: A horvát-szlavon országos kormányhoz érkezett jelentés szerint Mitrovicában koleragyanus eset fordult elő. Egy Gyuro Spirics nevű napszámos betegedett meg egy Belgrádból érkezett tengerhajón koleragyanus jelenségek között. Minthogy Zimonyból is két gyanus esetet jelentenek és a belgrádi koleraesetek száma igen nagy, — az egyik jelentés szerint 86 megbetegedés fordult elő, köztük 23 halálos volt, — a horvát országos kormány már ez év május 9-én kiadott rendeletet, a melyet a Nisben és Pirothban fölmerült koleraesetek

Steckenpfeld liliumtejszappan

elérhetetlen hatású szeplők eltávolítására és népszerűen szerencsés és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogeriákban, illatszert és fodrász üzletekben 80 fillérért kapható. Szintugy páratlan hatású női kézápolásra a Bergmann „Manera” liliumkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindent kapható.

miatt bocsátott ki, most megismételte és keresztülvitelét lelkére kötötte a haóságoknak. A mitrovicai gyanus esetet illetőleg úgy ítétekdedtek, hogy azt a hajót, a melyen a beteg munkás utazott, helyezték egészségügyi zárlat alá, a legénységet pedig orvosi felügyelet alá. A Mitrovicában és Zimonyban megbetegedettek váladékait a zágrábi vegyészeti intézetbe küldötték, amely eddig nem fejezte be a vizsgálatot. A megbetegedettekkel érintkezett személyek dejektumait is Zágrábra küldik. Reichwein dr. tartományi egészségügyi felügyelő tegnap Zimonyba utazott, hogy minden szükséges óvintézkedést megtegyen. Szerém vármegye alispánját és a zimonyi polgármestert visszahívták szabadságukról, hogy az intézkedések hatósági keresztülvitelét ellenőrizték.

— **Munkássors.** A Danubius-hajógyárban tegnap két súlyos baleset történt. Dél-előtt kilenc órakor az épülőfélben levő Dreadnoughton néhány munkás egy hosszú vasrudat akart elhelyezni. A vasrud eleszszott helyéről s ráesett Stepanek György 20 éves újvidéki születésű ácsra, aki a hátán, hátgerincén és egyik tüdőszármánán súlyos sérüléseket szenvedett. Beszállították a kórházba.

A második baleset délután 5 órakor történt. Jurdana Jenő 20 éves castuai születésű szegecselőmunkás lezuhant egy állványról. Jobblábát törte s valószínűleg belső sérüléseket is szenvedett.

— **Gázol az autó.** Ezt a címet akár állandósítani lehetne. A legforgalmasabb utcákon olyan rohanva száguldanak az autók, hogy szinte csodálatos, hogy több elgázolás nincs. Tegnap este 9 órakor Kunsztek Ágost 40 éves munkást ütötte el egy vágató guillotine, de — szerencsére — oldalt esett és a zuzódásokon kívül egyéb baja nem történt.

— **A posvány.** Triesztben tegnap letartóztatták a Stojacich-házaspárt és a cselédjüket. Stojacichné, aki egy városvegi mulató tulajdonosa, azzal vádolják, hogy egy főhadnagy igazolványának felhasználásával Lembergben rábeszél három fiatal leányt, szegődjenek el egy tiszt családba. Triesztbe érkezve vették csak észre a leányok, hova kerültek s természetesen nem akartak ott maradni. Egy vendégül érkezett férfi szabadtotta ki a három leányt a rettenetes helyzetből s Stojacichékat feljelenette. A katonai hatóság is vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy jutott a tiszt igazolvány Stojacichék kezébe.

— **Telefon-összeköttetés Dalmáciával.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletére a posta- és távirdaigazgatóság egyfelől Budapest, másfelől Cattaro, Metkovic, Ragusa, Castelnuovo, Risano, Teodo, Spalato, Kastel-Luksic, Kastel-Sucurac, Salone, Stari, Trogir, Zara osztrák (dalmát) távbeszélő központok között július 10-én helyközi távbeszélő forgalmat léptetett életbe. Egy három percig tartó beszélgetés dija Budapest—Cattaro, Metkovic, Ragusa, Castelnuovo, Risano, Teodo közt 4 korona 20 fillér, Budapest—Spalato közt 4 korona 50 fillér, Budapest—Kastel-Luksic, Kastel-Sucurac, Salone, Stari, Trogir és Zára közt 5 korona 60 fillér. A sürgős beszélgetésé pedig ennek

hogy a legszebb humanizmus se fenéki-
tejjől, ha az amerikai életbe helyezik, ame-
rikai érdekek közé.

— **Szabadságon.** Kankovszky Ferenc
miniszteri tanácsos ma este Budapestre
utazik, hogy a tanítók nosztrifikáló vizsgáin
a fiúmei kormányzóságot képviselje. A mi-
niszteri tanácsos egyúttal elvégzi szakosz-
tályának Budapesten levő ügyeit és valószí-
nű, hogy az őszig nem is tér vissza Fiuméba,
hanem nyomban megkezdí nyári szabadsá-
gát.

— **A városi fürdő megnyitása.** A Mária
Terézia hullámgáton épült új városi fürdőt,
mint említettük, holnap nyitják meg. — A
bergudii népfürdő munkálatai is annyira
előrehaladtak, hogy nemsokára megnyithat-
ják.

— **Hangverseny a Deák-fasorban.** Több
oldalról panaszok a Máv. főnökségének
egy nagyon furcsa rendelkezése miatt. Is-
mételten megtörtént, legutóbb tegnapelőtt
éjjel, hogy borjikkal megrakott kocsit éj-
jelre kivontatnak a Deák-fasori sínekre és
ott hagyják. A bezárt állatok aztán olyan ke-
gyetlen hangversenyt rendeznek, hogy a kö-
zel fekvő házak, szállodák lakói képtelenek
aludni. Ez a panasz jogosult és mi a főnök-
ség figyelmébe ajánljuk. Egy akkora állomá-
son, mint Fiume, tényleg nincs szükség ar-
ra, hogy borjikkal rakott vagonokat a vá-
ros legforgalmasabb helyén tartsák. Azt
hiszük, találnak más helyet is, olyant, ahol
bőghetnek a borjuk és nem zavarják az éj-
szakai pihenőt.

— **A Danubius hajóépítései.** Egyes fő-
városi lapok azt a hirt közlik, hogy a had-
vezetőség 16 db. torpedónaszádót rendelt
12 és fél millió koronáért a Ganz-Danubius
fiúmei hajógyárában. Ez a hír így téves. A
kérdéses rendelés már januárban történt,
a mint akkor mi is megírtuk, azóta azonban
újabb rendelés nem történt.

— **Halálozás.** Engelsrath Nanette hosz-
szas szenvedés után tegnap Bécsben 73 éves
korában meghalt. Az elhunytban Engels-
rath Albert és Lipót fiúmei ékszerészek édes
anyjukat gyászolják.

— **Panasz-levél Abbáziából.** Panaszos
levelet kaptunk ma Abbáziából. Azt írja
benne egy régi fürdővendég, hogy 20 éve
jár Abbáziába nyaralni, mindig meg volt
elégedve, de amióta a futball-játék megin-
dult, azóta nincs nyugta és idegbetegsége
napról-napra súlyosabb lesz. Engem — ír-
ja a panaszos — Billroth tanár, 13 évi ágy-
ban fekvés után, Abbáziába küldött és bizo-
tosított, hogy itt nyugalomban fogok élni.
És most hónapok óta nem lehet a parkban
tartózkodni, mert a futballal járó nyugalom
sértést képtelenség elviselni. Nincs az a nyo-
morult falu, ahol ezt a pokoli lármát a falu
közepén megengednék, itt pedig a község
arangirozásával a Kuranstalt közepén tom-
bolnak az ifjak. Bár megígérték, hogy e hó-
végétől máshol fognak rugdalózní, de a
szavak, úgy látszik, elszálltak a tenger fölé.
Legfőbb ideje volna, hogy a Kurkomisszió
intézkedjen ebben az ügyben, különben a
legjobb vendégek kerülnek el Abbáziát.

— **Adria-kutatás.** A horvát tartományi
kormány a horvát tudományos akadémiá-
nak, az Adria horvát partjain eszközlendő
kutatások céljaira 10.000 koronát utalványo-
zott ki, egyben rendelkezésére bocsátotta a
„Vila Velebit“ iskolahajót is. Az akadémia
természettudományi osztálya és az ugyan e
feladattal megbízott osztrák komisszió együt-
tes eljárásban egveztek meg és az első ex-
pedició idejét augusztus végére állapították
meg. A résztvevők a következők: Dr. Gor-
janovics, dr. Car, dr. Babics, dr. Gavazzi,
dr. Hadzi, dr. Gutsch, dr. Szenoa, dr. Lang-
hoffer, dr. Majcen és dr. Vuk. Ezentul éven-
ként négy expedíciót szerveznek.

— **A kikötőből.** Jul. 17. Érkezett:
Vindobona osztrák gőzös Kalkuttából, 3129
bál jutával és 37 bál bőrrel; Anna olasz gő-
zös Rougieből 3088 bál parafával; Andrassy
magyar gőzös Valenciából, 60 tonna vegyes
áruval; Balaton magyar gőzös Rouenből,
1000 tonna foszfáttal és 104 zsák vegyes
áruval; Barletta olasz gőzös Velencéből, 5
tonna vegyes áruval.

In dult: Arpád magyar gőzös Mar-
seillebe, 430 tonna fával, 70 tonna cukorral,
50 tonna paraffinnal és 30 tonna ásványviz-
zel; Eugenia osztrák gőzös Triesztbe, 280
tonna fával, 200 tonna cukorral és 20 tonna
vegyes áruval; Stambul osztrák gőzös Kon-
stantinápolyba, 350 tonna cukorral, 220 ton-
na fával, 50 tonna rizsszel és 120 láda üveg-
áruval; Orseolo olasz gőzös Kalkuttába, ü-
resen; Belgravian angol gőzös Liverpoolba,
560 tonna cukorral és 160 tonna fakivonat-
tal; Zoe Cosulich osztrák gőzös Velencébe,
180 tonna rizsszel.

— **Az esti hajójárat.** (Panaszos Levél.)
Ez ne legyen annyira panaszos levél, mint
inkább kérés. Meg vagyok róla győződve,
hogy teljesítését nemcsak én, hanem az egész
fiúmei Abbaziában szórakozni vágyó közön-
ség óhajtaná. Azt senki sem tagadja, hogy
Abbazia mindnyájunknak nagyon kedves
üdüllő és szórakozó helye. Ezért mi is szen-
vedélyes vendégei vagyunk Abbaziának, de
különösen a vasárnapi estéken. A hétnek ezt
az egyetlen kedves estélyét pedig megzavar-
ja az Ungaro-Croata szivtelensége. Egy kis
humor is van a dologban. Mig az ég oly ru-
tul tekintett le ránk, addig a vasárnapi es-
téken a hajó utolsó járatát mindig éjjelre
tüzték ki. Most, hogy az időjárás megembe-
relte magát és különösen mult vasárnap este
hogy, oly szépen ragyogott a hold és fénylet-
tek a csillagok, az utolsó járatot egy órával
megrövidítették. E panaszos levelet pedig
azzal fejezem be, hogy kérem az Ungaro-
Croata, ha nem is az én, de legalább a mi
szép fiúmei hölgyeink kedvéért teljesítsék e
csékélyke barátságot és indítsák az utolsó
hajót éjfélkor.

Köszönettel:

Z.

— **Késelés a szabadkikötőben.** Az óvárosi
egyik koresmájában a mult héten verekedés
történt, amelynél Stavagna Emidio rakodó-
munkás megszúrta Marelich János nevű
munkástársát. A verekedés okozója Jurco-
vich János volt, aki régi haragosa Marelich-
nek. Stavagna Emidiót az ellene megtartott
járásbírósi tárgyaláson négy hónapi fog-
házra és 60 korona pénzbüntetésre ítélték.
Marelich bátyja Jurkovichon, a verekedés
okozóján akarta magát megboszulni s teg-
nap a szabadkikötőben zsebkésével megszúr-
kálta. A mentők a kórházba vitték a megkés-
selt munkást, akinek állapota súlyos. A kés-
selőt letartóztatták.

— **Az Austro-Americana jelentése.** A
Triesztben székelő Austro-Americana ha-
jóstársaság — most kiadott jelentése szerint
— ez év első öt hónapjában 18,914.094 koro-
na bevételt ért el, ami a mult év hasonló idő-
szakának bevételeivel szemben 2,710.477 ko-
rona többletet jelent. A társaság hajói a f. év
első öt hónapjában 629.542 tengeri mértföld-
et futottak be, 112.798 mértfölddel keve-
sebbet, mint a mult esztendő hasonló idősza-
kában.

— **Koleragyanus eset Mitrovián.** Zág-
rából jelentik: A horvát-szlavon országos
kormányhoz érkezett jelentés szerint Mit-
roviában koleragyanus eset fordult elő.
Egy Gyuro Spiries nevű napszámos betege-
dett meg egy Belgrádból érkezett tenger-
hajón koleragyanus jelenségek között.
Mint hogy Zimonyból is két gyanus esetet
jelentenek és a belgrádi koleraesetek száma
igen nagy, — az egyik jelentés szerint 86
megbetegedés fordult elő, köztük 23 halálos
volt, — a horvát országos kormány már ez
év május 9-én kiadott rendeletet, a melyet
a Nisben és Pirothban fölmerült koleraesetek

Steckenpfeld liliomtejszappan

elérhetetlen hatású szeplők eltávolítására és né-
l-
szhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit szám-
talan elismerőlevéllel bizonyíthatunk. Gyógytá-
rakban, drogeriákban, illatszert és fodrász üzle-
tekben 80 fillérért kapható. Szintugy páratlan
hatású női kézápolásra a Bergmann „Manera“
liliomkrémje, mely tubusokban 70 fillérért min-
denütt kapható.

miatt bocsátott ki, most megismételte és ke-
resztülvitelét lelkére kötötte a haóságoknak
A mitrovicai gyanus esetet illetőleg úgy ta-
tézkedtek, hogy azt a hajót, a melyen a be-
tegg munkás utazott, helyezték egészségügyi
zárlat alá, a legénységet pedig orvosi fel-
ügyelet alá. A Mitroviában és Zimonyban
megbetegedettek váladékait a zágrábi ve-
gyészeti intézetbe küldötték, amely eddig
nem fejezte be a vizsgálatot. A megbetege-
dettekkel érintkezett személyek dejektu-
mait is Zágrábba küldik. Reichwein dr. tar-
tományi egészségügyi felügyelő tegnap Zi-
monyba utazott, hogy minden szükséges
óvintézkedést megtegyen. Szerém várme-
gye alispánját és a zimonyi polgármestert
visszahívták szabadságukról, hogy az intéz-
kedések hatósági keresztülvitelét ellenöriz-
zék.

— **Munkássors.** A Danubius-hajógyár-
ban tegnap két súlyos baleset történt. Dél-
előtt kilenc órakor az épülőfélben levő
Dreadnoughton néhány munkás egy hosszú
vasrudat akart elhelyezni. A vasrud elesu-
szott helyéről s ráesett Stepanek György 20
éves újvidéki születésű ácsra, aki a hátán,
hátrincén és egyik tüdőszárnán súlyos
sérüléseket szenvedett. Beszállították a kór-
házba.

A második baleset délután 5 órakor tör-
tént. Jurdana Jenő 20 éves castuai születé-
sű szegecselőmunkás lezuhant egy állvány-
ról. Jobblátát törte s valószínűleg belső sé-
rüléseket is szenvedett.

— **Gázol az autó.** Ezt a címet akár ál-
landósítani lehetne. A legforgalmasabb ut-
cákon olyan rohanva száguldanak az autók,
hogy szinte csodálatos, hogy több elgázolás
nincs. Tegnap este 9 órakor Kunsztek Ágost
40 éves munkást ütötte el egy vágató guillo-
tine, de — szerencsére — oldalt esett és a
zuzódásokon kívül egyéb baja nem történt.

— **A posvány.** Triesztben tegnap letar-
tóztatták a Stojacich-házaspárt és a cseléd-
jüket. Stojacichné, aki egy városvegi mul-
lató tulajdonosa, azzal vádolják, hogy egy
főhadnagy igazolványának felhasználásá-
val Lembergben rábeszélte három fiatal le-
ányt, szegődjenek el egy tiszt családba. Tri-
esztbe érkezve vették csak észre a leányok,
hova kerültek s természetesen nem akartak
ott maradni. Egy vendégül érkezett férfi
szabadította ki a három leányt a rettenetes
helyzetből s Stojacichékat feljelenette. A
katonai hatóság is vizsgálatot indított an-
nak megállapítására, hogy jutott a tiszt
igazolvány Stojacichék kezébe.

— **Telefon-összeköttetés Dalmáciával.**
A kereskedelemügyi miniszter rendeletére
a posta- és távirdaigazgatóság egyfelől Bu-
dapest, másfelől Cattaro, Metkovic, Ragusa,
Castelnuovo, Risano, Teodo, Spalato, Kas-
tel-Luksic, Kastel-Sucurac, Salone, Stari,
Trogir, Zara osztrák (dalmát) távbeszélő
központok között július 10-én helyközi táv-
beszélő forgalmat léptetett életbe. Egy há-
rom percig tartó beszélgetés díja Budapest
—Cattaro, Metkovic, Ragusa, Castelnuovo,
Risano, Teodo közt 4 korona 20 fillér, Bu-
dapest—Spalato közt 4 korona 50 fillér,
Budapest—Kastel-Luksic, Kastel-Sucurac,
Salone, Stari, Trogir és Zára közt 5 korona
60 fillér. A sürgős beszélgetés pedig ennek

háromszorosa. A fizetett szolgálati értesítés díja 1-korona. Ragusa nyilvános állomása Gravosa, és Zára nyilvános állomása Zader-Brodorica a budapesti tavbeszélő-forgalomban ugyanazon díjért vesz részt, mint Ragusa, illetve Zára.

— **A gép áldozata.** Tegnap délután öt órakor beszállították a kórházba Ostadal Ferenc 45 éves kőolajfinomítógári munkást, akinek a jobb vállpercét egy gép emeltyűje eltörte.

— **Gombostűt nyelt.** Gericevich Oszkár két éves fiúcska tegnap délután egy gombostűt nyelt le. Gyorsan bevitték a kórházba, ahol megállapították, hogy a tű a torokban fennakadt. Eltávolították és a fiúcska már rendben van.

— **Ráesett a szikla.** Ego György 25 éves munkásra tegnap délután, mikor az osztrák határon levő bányában dolgozott, ráesett egy szikla és eltörte a jobb lábát.

— **Bulgária és Törökország kölcsönei.** Bulgária — mint egy frankfurti távirat jelenti — röviddel a szövetséges háború kitörése előtt a párisi Thalmann és Günzburg cég által vezetett pénzesoporttól 12 és fél millió frank kölcsönt vett fel, mely alkalommal Bulgária állítólag kötelezettséget vállalt volna, hogy háborus terveit nem viszi keresztül. — Perier é stársa párisi bankcég a török államvasutaknak folyósított 25 millió frank kölcsönt öt százalékos kamattal. A kölcsönadó csoport speciális garancián felül még állami jótállást is kapott.

— **Olcsó kirándulások.** Arbeba és Lussingrandeba. Figyelmébe ajánljuk a kirándulni óhajtó közönségnek az Austro-Croata új tengeri gőzhajózási r.-t. által minden péntek, szombat és vasárnapon Fiuméből, Abbaziából és Lovranából induló Arbeba és Lussingrandeba rendezett kirándulásait, a Slavija, Kvarner és Frankopan gőzökökkel. Bővebb felvilágosítást nyújtanak a társaság ügynökségei: Fiume, Riva Cristoforo Colombo 4. sz. Telefon 12-64; Abbaziában: Molo, saját kioszk. Továbbá lásd lapunk hirdetési rovatát.

— **Corso mozi.** Ma esti új műsor: Hare a millióért, dráma. — Leo udvarol, bohózat.

x Fogműtőterem. Legújabb amerikai módszer. Modern higiénia. Szegényeknek d. e. 8-9-ig foghuzás ingyen. Novák Rudolf műfogspecialista Fiume Corso 42, a Corso mozi fölött.

Tengeri fürdő Lusinpiccio Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Fiumei magy. Uri és Női Fodrászterem

Adria palota. Telef. 11-60.

Ujonnan és higiénikusan berendezett külön kabinokban olcsón végeztetik fejmossa, hajfestés, onduláció, divatos fésülés és manicure. Nagy raktár divatos betétkből, vágott hajból és pipere cikkekkel.

A higiénikus uri teremben gyors és pontos kiszolgálás

TŐZSDE.

Budapesti Értéktőzsde.	Jul. 16 zárlat	Mai ár. 1/2 óra
Magyar hitelrészvény	815.—	811.—
Osztrák hitelrészvény	618.—	615.—
4%-os koronajáradek	80.80	81.10
Osztr. magy. államvasut	692.50	690.—
Jelzálogbank	415.—	414.—
Leszámitolóbank	506.—	505.—
Hazzi Bank	279.50	277.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	531.50	527.25
Rimamurányi	686.50	682.—
Salgótarjáni	746.—	746.—
Közuti Vasut	638.50	633.—
Városi Villamos	410.—	333.—
Adria	535.—	—
Déli Vasut	125.50	—
Magyar Cukoripar	2730.—	—
Rizsgyár	3770.—	—

Budapesti Gabonatőzsde.

(50 kilogrammonként.)		
Buza áprilásra	11.82	—
Buza májusra	—	—
Buza októberre	11.31	11.40
Rozs 1913 áprilásra	—	11.92
Rozs októberre	8.92	9.—
Tengeri májusra	7.23	—
Tengeri júliusra	7.91	8.18
Tengeri augusztusra	8.—	8.20
Zab áprilásra	—	7.32
Zab októberre	8.24	8.31

Bécsi Értéktőzsde.

Osztrák hitelrészvény	618.25	615.—
Magyar hitelrészvény	810.—	808.50
Osztrák magyar államvasut	—	683.—
Déli Vasut	—	122.—
Alpesi	883.50	886.—
Skoda	824.—	816.—
Osztr. koronajár.	81.95	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi kötés átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	112.—
Litorale Bank és Takarékpénztár	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter” tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajózási	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1030.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Alt. Forgalmi r. t. régi	1900.—
Magyar Olajgyár	1760.—
Austro-Americana	202.—
Navigazione Libera Trieste	280.—
Osztrák Lloyd	567.—
Stabilimento Tecnico	568.—
Ampelea Szeaspároló Rt.	9800.—
I. Trieszti Rizsgyár	423.—
„Kerka” dalmít vizművek r. t.	739.—
Spalato Portland Cement	418.—
Assicurazioni Generali	373.—
Pianione Adriatica	847.—
	37.50

Velence Szt. Márkter Ortes Rosa és Tsa.

kávéháza és cukrászdája.

A legelőkelőbb társaság és az idegenek találkozó helye.

— Estéknént zenehangverseny. —

Hungária szálló Lido - Venezia.

Elsőrendű új szálló. Lift, fürdőszobák stb. Magyar és francia konyha. Kitűnő italok. : PENZIÓ 10 LIRÁTÓL FELJEBB. :

CIRKVENICA.

Therapia pavillon.

Elsőrendű kávéház. Kitűnő italok fagyalt, hideg felvágott stb. Olcsó árak. Naponta Horváth Gábor hírnede kisbögös cigányzenekara hangversenyez.

Hutter Ferencz

a fiumei De la Ville volt főpincére.

Távirat — Telefon.

Berchtold kihallgatása.

BERLIN, jul. 17. Berchtold audienciáját itt élénken kommentálják és azt mondják hogy benyújtotta lemondását. Tudni vélik aztis, hogy utódjául a közös pénzügyminisztert ajánlotta.

A honvédség fejlesztése.

BÉCS, jul. 17. A honvédtüzérség létszámát felemelik. Most szervezik a honvédtüzérség csapatokat is, miáltal a honvédség a közös hadsereggel egyenlő nivóra emeltetik.

Szörnyű árviz károk.

M.-SZIGET, jul. 17. Az egész Tisza és Iza völgyben a hidakat elvitte az ár. Pálos Gergelyt, egy 106 éves aggastyánt, ki tegnap azt mondta, hogy nem hiába élt ilyen soká, mert most ekkora vizet láthat, megfultva húzták ki a vízből. Az Iza által okozott kár 35 millió, a Tisza által okozott kár 20 millió korona. Szakértő mérnökök nézete szerint az inundáció oka az, hogy sem az Iza, sem a Tisza felső folyása nincsenek úgy szabályozva, hogy a nagyobb víztömegek rendben lefolyhassanak, hanem a viz elkalandozott a mélyebben fekvő mezőkre s most nem is bír visszatérni a medrébe. A folyómedrek szabályozása 700.000 koronába került volna, most a kár 100-szor nagyobb.

TECSŐ, jul. 17. Tecsőn azelőtt nem is volt folyóvíz, most a Tisza vize folyt be a községbe, az udvarokon mázsás kövek hevernek, miket az ár hordott oda és 3-4 méter magasságban áll a víz.

NAGYBOCSÓ, jul. 17. A fenyegető jöket mind elvitte a víz, az anyagi kár óriási, mert a fűrészek nem dolgozhatnak, a lakosság kereset nélkül áll.

SZLATINA, jul. 17. Itt sok a halott. Sok marha is elpusztult. A sóbányába behalt a víz.

TOKAJ, jul. 17. A Bodrog kiöntött, a Bodrogköz víz alatt áll.

—o—

Redl hagyatéka esőben.

PRÁGA, jul. 17. A hivatalos lap közli, hogy Redl hagyatékára megnyitották a esődöt.

Elfogott betörő.

SZEGED, jul. 17. Itt elfogták Ernst György géplakatost, aki számtalan betörést követett el.

A hadsereg lázítói ellen.

PÁRIS, jul. 17. Az Eclair tudni véli, hogy a kormány elhatározta, hogy az utóbbi időben antimilitarista üzemek miatt letartóztatott szindikalista vezeteket bíróság elé állítja. A vizsgálat kiderítette, hogy azok az üzemek, amelyekkel katonákat engedetlenre akartak felbujtani, az állam biztonsága elleni merényletet képeznek. A kormány ezért úgy véli, hogy az üzemek elkövetői az állami bíróság elé állítandók, ahol a tárgyalást is legközelebb megtartják ebben.

A connaughti herceg eljegyzése.

LONDON, jul. 17. Arthur connaughti herceg eljegyezte Fife hercegnőt, a király unokahugát.

Új forradalom Kínában.

SANGHAI, jul. 17. Attól tartanak, hogy az északi és délkínai csapatok közti legutóbbi harcok második forradalom kezdetét jelentik. Megerősíti ezt az aggodalmat egy proklamáció, amelyet ma Nankingban tettek közzé és amely felszólítja Kiangszu tartomány összes csapatait, hogy egyesüljenek egy hadsereggé és büntessék meg Juansikait.

Angol közbelépés.

LONDON, jul. 17. Az angol kormány figyelmeztette a törököket, hogy nincs joga az enosz-midiai vonalat átlépni.

Danev bukása.

LONDON, jul. 17. A Times jelenti Szófiából, hogy a Danev-kormány beadta lemondását.

PARIS, jul. 17. Hivatalos jelentés megerősíti azt a londoni táviratot, amely Szófiából érkezett oda a Danev-kormány lemondásáról. Ilyen körülmények között a Balkán válság ismét bonyolódik, mert a Danev-kabinet már elfogadta azokat a feltételeket, amelyekkel Oroszország ajánlott Szerbia és Görögország nevében és késznek nyilatkozott arra, hogy átengedi Romániának a követelt területet, amennyiben a román csapatok beszüntetik az előnyomulást. Danev lemondása következtében ezek a megállapodások megdőlnék és új bonyodalmaktól lehet tartani.

—«o»—

Az új miniszterium.

SZOFIA, jul. 17. A kabinetalakítással Radoszlavovot bízták meg. Ezzel az ügyek rendbe jönnek, mert az új miniszterelnök koalíciós kabinetet alakít. Általános az a felfogás, hogy Bulgáriát csak az mentheti meg, ha szakít Oroszországgal.

—o—

Ferdinánd távirata.

SZOFIA, jul. 17. Ferdinánd király táviratot intézett Károly román királyhoz, hogy hajlandó a román követelések dolgában tárgyalni vele.

—o—

A román trónbeszéd.

BUKAREST, jul. 17. A tegnapi minisztertanácsban, amelyen a király elnökölt, megállapították a trónbeszéd szövegét, amelyet a király a parlament mai megnyitása alkalmából fog felolvasni. A minisztertanács ezen kívül számos törvényjavaslattal foglalkozott, amelyek a katonai szolgálatra bevonultak családjainak támogatására, a mezőgazdasági munkálatoznak a háború folyamán való folytatásáról stb. szólnak. A király helyeselte a kormány azon előterjesztését, mely arra vonatkozik, hogy a kormány a parlamenttől felhatalmazást kér, hogy kihirdethesse az ostromállapotot azokban a tartományokban, ahol azt szükségesnek látja. A lapok jelentései szerint azt is elhatározták ezen a minisztertanácsban, hogy közölni fogják a nagyhatalmakkal egy jegyzékben a kormány felfogását a hadiállapot folytán eléállott jelenlegi helyzetről.

—o—

Román jegyzék a nagyhatalmakhoz.

BUKAREST, jul. 17. A kormány a nagyhatalmakhoz jegyzéket intézett, amelyben körvonalozza álláspontját a stratégiai határ és a Balkán-válság rendezése körül. Kijelenti a jegyzék, hogy Románia továbbmenő terveket nem sző és beéri azzal a területtal, amelyet a pétervári konferencia Romániának ítélt meg.

A román miniszterelnök Nisben.

PÉTERVÁR, jul. 17. A román követ közölte a külügyminisztériumban, hogy Majorescu miniszterelnök részt fog venni Páris és Venizelosz tanácskozásán és e végből Nisbe utazik.

—o—

Könnnyü győzelem.

SZOFIA, jul. 17. A román csapatok ellenállás nélkül megszállták Orazovót és most tovább haladnak Bulgária belseje felé.

PARIS, jul. 17. A románok elfoglalták Mezárt és 10 kilométernyire állanak Szófiától.

—«o»—

Ezárták Szófiát.

SZOFIA, jul. 17. A román lovasság megszállta Neresztrét és elvágtatta a vasúti összeköttelést Szófia és a bolgár hadsereg között. Ez volt az egyetlen út, melyen a hadseregnek élelmet szállíthattak és amelyen Szófia a külvilággal érintkezhetett.

—o—

A küszteni csata.

BELGRÁD, jul. 17. A szerbek tegnap délután 4 órakor megtámadták Küszteni és tönkre verték a bolgárok jobb szárnyát. A bolgárok rendetlenül menekülnek.

Drinápolyt kiűritették.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 17. A bolgárok kiűritették Drinápolyt, ahol csak csekély őrseget hagytak.

Ausztria-Magyarország és Románia katonai egyezménye.

PARIS, jul. 17. A Figaro jelenti: Legközelebb lejár az a katonai konvenció, amelyet az osztrák-magyar monarchia Romániával kötött arra az esetre, ha Oroszország megtámadja valamelyiküket. A katonai egyezményt valószínűleg nem fogják megújítani.

—«o»—

Visszavonulnak a bolgárok.

ATHÉN, jul. 17. (Athéni táv. ügynökség.) A Hestia című lap jelentése szerint a bolgárok feladva a Kreszna-szorosokat, Dubnicza felé vonulnak vissza.

—o—

Törökország.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 17. A török sajtó tiltakozik az ellen, hogy a nagyhatalmak nem engedik a török sereget az Enosz—Midia határvonalon túl, holott Romániát nem gátolják abban, hogy rácsapjon a meggyengült és szétvert bolgár seregre. A török sereg folytatja előnyomulását és a lovasság Haidlarig jutott, amely már túl van az enosz—midiai vonalon.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 17. A Tasvirri Efkiar szerint a minimuma azon engedményeknek, amelyeket Törökország Bulgáriától követelhet, az, hogy a bolgár-török határ a Marica folyó mentén legyen.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 17. Hir szerint a törökök Rodostóban a bolgárok elvonulása után számos örményt és görögöt lemészároltak. A mézszárlásoknak negyven ember esett állítólag áldozatul. Egy külföldi követ hadihajók kiküldését kérte. Az örmény patriarkátus panaszt emelt a portánál. A porta felszólította a hadsereg főparancsnokát, hogy indítsa ebben az ügyben vizsgálatot.

BÉCS, jul. 17. Az Albanische Correspondenznek táviratozzák Konstantinápolyból: a török hadsereg újjászervezése végett ismét több német tiszt fog jönni. A porta kérésére a német hadügyminisztérium egyelőre három magasrangú vezérkari tisztelet jelölt ki, akik átveszik a lovasság, gyalogság és tüzérség újjászervezését. Mihelyt a Balkánon helyreáll a béke, egész sereg német tiszt fog belépni a török seregbe instruktorok gyanánt s egyidejűleg török tisztek mennek Németországba.

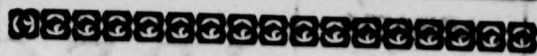
KONSTANTINÁPOLY, jul. 17. Olyan nagy a pénzühiány, hogy a hadműveleteket sem lehet folytatni. A porta ismét pénzt keres a külföldi piacokon és megindultak a tárgyalások a berlini Deutsche Bankkal, hogy Törökország 20 millió márka előleget kaphasson egy államkölcsönre.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 17. A török sereg Drinápoly felé halad. Eddig nem akadtak ellenállásra.

—o—

Csere-üzlet.

ROMA, jul. 17. A „Giornale d'Italia” híradásai szerint Törökország azon ajánlatot tette Olaszországnak, hogy engedjen át neki néhány régebbi típusú hadihajót, a melyért Törökország néhány aegai-szigetet adna Olaszországnak.

Több különálló

két és három szobás

lakás a szükséges mellékkelhelyiségekkel kiadó. Ertekezni lehet a Fiumei Építő Részv. Társ. irodájában Via Clotilde 4 I. vagy az Építő Részv. Társ. telepén Via Valscurignén.-

VENEZIA**HOTEL PENSION VENIER**

San Marco Ponte Goldoni. Szobák 2 1/2 lírá-
ói, teljes ellátás napi 8 lírától feljebb. Német
kiszolgálás.

ABBAZIA**BRISTOL** szálló, kávéház s
étterem.

140 modern szoba, lift, központi fűtés,
melegviz-vezeték, villany, telefon. Kitűnő
magyar konyha.

Tulajd. Rudovits V.

Lido - Venezia**SPLENDID-HOTEL**

(Villa Principessa Giovanna.)

Elsőrangú szálló 100 szobával. — Kitűnő
konyha. — Penzió 11—15 líra. —

—«o»—

Hotel Pilsen Meublé110 szobával 3 lírától személyenkint. Lift,
fürdők.

Motoresónak

Caprani G. tulajd.

VELENCE.**ORIENTALE NAGY KÁVÉHÁZ**Riva degli Schiavoni, a Lidora in-
duló hajók kikötőjével szemben.Tágas terrasz — Játékszoba, amerikai
bar. — Modern berendezés. — Központi
fűtés. Kitűnő szellőztetés.Naponta 4-től 6-ig és fél 9-től 12-ig
szimfonikus zenekar**Mozgóképeloadás teljes
világítás mellett.**

Naponta új műsor.

Kőbányai Polgársör,a Florian, [Quadri és Orientale kávéházak,
(Szt. Márktér és Riva degli Schiavoni) va-
lamint a Grand Hotel Lido sörcsarnoka kö-
zönségének legkedveltebb itala.

Vaerini Testv. és Tsa.

Írógép, alkalmi vétel,látható írású, legújabb rendszerű olcsón
eladó.

Megtekinthető szerkesztőségünkben.

Marino szálló Lido-Venezia

(az Excelsior mellett).

Nagy étteremmel. — Modern kényelemmel.

— Mérsékelt árak. — A penzióba fürdőka-
bin használata is bele vehető.

Vianelli A. tulajd.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

Garden Party.

ABBAZIA, 1913 július.

Mesés tündéri fényt áraszt a villany,
Körültem keringnek táncoló párok,
Ajouros harisnyák színárja villan,
Káprázva szökelnek a karcsu bokák,
Bódítón susognak a selyemruhák,
Ugy érzem: most testet öltnek az álmok!

Majd sétára csábít Quarnero partja,
Egyúttal simulva siklanak párok,
Gyöngéd téte-á-téte-re hív pálmák lombja,
Hallszik bizalmas csók, utána sóhaj,
Majd férfikönyörgés és leánykacaj,
Mig én elhagyottan egyedül állok!

Radó.

Abbaziai furcsaságok.

ESŐ, TENERPARTI SÉTA, STB.

Az idő, mely néhány napig verőfényes volt, most ismét esőssé változott. Pandora nagysád a Monte-Maggiore fölött kinyitotta reticüle-szelencéjét és olyan tramontánát bocsátott a Quarnero fölé, hogy a 6 óras hajó, amelyvel Abbaziába mentem, úgy táncolt a hullámzó Adria tetején, hogy jó kifogásul szolgált a hölgyeknek az urak karjaiba szédülni, melyeket ezek, e célra szolgálatrakészen tárva tartottak. És megeredt az eső, veszélyeztetve a szemkápráztató toletteket, a fehér cipőket, a pleurózókat és a reihereket; számos esernyő ajánlatot fel és fogadtatott el, miáltal az ismeretkötések száma az abbaziai piacon ismét tekintélyesen emelkedett.

A zápor eláll, a hajó megérkezik Abbaziába. Szigetsoportokkal, öblökkel fiók-quarneroeskák képződtek a mölön, melyen ott vár a szokott diszes közönség és nyújt olyan pompás töltött harisnya-kilátást, a minő látványosságot még a bécsi Adria-kilátás se nyújthat, kivéve, ha ott is esett az eső.

Megindulok. A Reichsstrassen a Wunder-mider üzletből kilép egy rendkívül elegáns pár és az utca sáros uttestén keresztül, gázlót keresve, igyekeznek az ut tulsó oldalára. Elöl megy a hölgy, szoknyáját szinpadra méltó kecsességgel fogja föl s oly ügyesen lépked, hogy a cipője talpát is alig sároszza be, utánna a férfi, oly lump léptekkel, hogy a sár a nyakáig fröccsen. Szerencsésen átérve az utca tulsó oldalára, a férfi ismét a hölgy oldala mellé kerül s ezt mondja, tanult, de korrekt franciául:

— Ma chère, azért nem kell a chosse-ját annyira emelni, hogy kilátszon a most vett divatos miederje!...

Este sétára indulok a tengerpartra, a Wagner előtti padon találok az asszonykát, akivel a multkor megismerkedtem. Már egész udvara van. Bemutat egy monoklis Jani-nak, továbbá egy „unokafivéré”-nek, Nagyváradról, ki már azt ajánlotta fel ő Nagyságának, hogy a Redentore-ünnepségek alkalmával ránduljon ki ő vele Velencébe, mit ő Nagysága már el is fogadott s ennek következtében ez a nagyváradi ur unokatestvér lett, pedig ez én szerettem volna lenni. Megelőzött Moskovits! — sóhajtok s meg kell elégednem azzal, hogy haza kísérhetem ő Nagyságát és hogy megígéri, hogy Velencéből majd küld nekem anxiz-ot!

Virgil.

Abbazia új magyar prospektusa. Most jelent meg hosszabb szünetelés után Abbazia magyar prospektusa, melyet a fürdőbizottság adott ki. A könyv diszes kiállításban, a címlapján a magyar színekkel jelent meg és igazán nélkülözhetetlen mindazok részére, akik Abbaziába szándékoznak menni. Részletesen ismerteti a fürdőhelyet, felvilágosítást nyújt mindenről és emellett érdekes összeállításánál fogva élvezetes olvasmány is. A könyvet a fürdőbizottság megbízásából Fodor Géza dr. kir. tanácsos, volt egyetemi tanár, Abbaziában élő hazánkfia írta, aki már mintegy 15 éve él itt a tengerparton és ismeri Abbazia és a tenger minden gyógyhatását. A könyvet a fürdőbizottság díjtalanul adja.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:
(Hótes arrivés hier):

Kralicek Magda Wien	Wrus	Müller Károly dr. Nagyszében	Westphal
Kudelka Ricci Wien	Hammer	Vadas Béla Budapest	Wrus
Engel Vilmos Budapest	Royal	Sochovsky Marie Gostelberg	Landr
Gobis Ermenegildo Monfalcona	Herkules	Zdrahal Karel Mladabol	Landr
Kiss Zoltán Brassó	Herkules	Saxh József Tabor	Landr
Schmoll Izabella Wien	Herkules	Scherer Dániel Budapest	Zrinsky
Tanto Bernát Kecskemét	Rea	Zavodszky August Budapest	Erminia
Veselik Karel Litomysl	Liburnia	Gattein Feri Budapest	Szeiffert
Veselik Emanuel Kral	Liburnia	Bartha Ede Retteg	Szeiffert
Schumann Klattau	Liburnia	Deutsch Mór Budapest	Stern
Brutenfeld Karel Litomysl	Liburnia	Hegedüs Gizella Budapest	Stern
Laub P. Litomysl	Liburnia	Hegedüs Károly Budapest	Stern
Vrecko Róza Cilli	Liburnia	Hegedüs Szilárd Budapest	Tivoli
Puiter Imre Budapest	Grosz	Molnár Terka Szombathely	Tivoli
Giebl Minna Wien	Zvonimir	Straschak Sophie	Hausner
Stein Fülöp Eszék	Vermes	Kondor Vilmos dr. Nagyszében	Hausner
Danzinger Béla Budapest	Vermes	Süssmann Friederika Nagyszében	Julia
Csokonav Emilné Pécs	Vermes	Franke Julius Gráz	Tenta
Pálmai Mihály Budapest	Volosca 26	Martinióva Anna Turnov	Tenta
Kleiner Lajos Zombor	Stefania	Fuchs Heinrich Wien	Georg
Grandall M. L. London	Stefania	Benedek Marcell Budapest	Alice
Reich Bruno Wien	Stefania	Kvell Ferenéné Vác	Alice
Bertolani Mariano Messina	Al Mare	Salgó Kálmán Budapest	Alice
Fischer Ignác Panesova	Al Mare	Hancko Anton Sillein	Alice
Wolf József Panesova	Al Mare	Kotzig Marie Sillein	Schanzer
Messer Margit Panesova	Al Mare	Floeter Hannover	Schanzer
Durante Francesco Triest	Noranze	Mandula Izidor dr. Budapest	Wrus
Fábian József Budapest	Gutenberg	Liebnov Elza Berlin	Piccola
Rosenblün Berta Budapest	Quitta	Mazanc Ottó Wien	Piccola
Feld Ella Budapest	Quitta	Deák Zsigmond dr. Elek	Piccola
Vas István Budapest	Quitta	Schlesinger Paula Wien	Piccola
Schneider Szerén Budapest	Quitta	Blantz Mór Elek	Marchlevska
Horváth Regina Budapest	Quitta	Wibranovski Roman Lodz	Gámán
Milesevics János Budapest	Jolanda	Riegert Ignác Varsó	Hammer
Varga Imre Nagykároly	Jolanda	Szász János Budapest	Hammer
Ausch Béla Kolozsvár	Breiner	Densa Misu Kaukut	Hammer
Sauerbrunn Elza Zágráb	Breiner	Vásárhelyi Rudolf Budapest	Hammer
Orvai Henrik Budapest	Breiner	Lifschitz Naftali Lemberg	Hammer
Schlesinger Berta Győr	Breiner	Blau Elza Heves	Hammer
Grosz Lipót Budapest	Breiner	Lányi Ernestin Budapest	Jezica
Löffler László Abony	Breiner	Nádor Sámuel Budapest	Jezica
Schaeffer Béla Kispeszt	Securanst.	Beer Sománé Budapest	Jezica
Steiner Jakab Budapest	Securanst.	Lövinger Adolf Budapest	Jezica
Kubis Géza Nagyhittse	Securanst.	Perényi Pál Baranva	Jezica
Endre László dr. Hajdusoboszló	Palace	Kamenszky Gyula Budapest	Jezica
Havas Max Wien	Bellevue	Molnár M. Lipót Budapest	Kompagnet
Truska Arnold Budapest	Bellevue	Schwarz Zsigmond Wien	Rosenberger
Hirsch Erzsé Bogátpuszta	Bellevue	Wagner Károly Wien	Rosenberger
Kreisler Jenőné Budapest	Bellevue	Schreiber Johanna Wien	Vécsy
Reisner Zsuzsa Gyula	Bellevue	Kwaszynski József Bródy	Vécsy
Gausel Amália Gyula	Bellevue	Gömörly József Budapest	Vécsy
Rehus József Lajosmizse	Palace	Kunczly Sándor Fehérgyarmat	Vidakovits
Biró Árpád dr. Lajosmizse	Palace	Maurer Jolanda Fehérgyarmat	Vidakovits
Reiner Henrik Budapest	Palace	Fehér Mária Fehérgyarmat	Union
Szalay Miklós Eger	Vécsy	Wust August Olmütz	Jug
Szalay Gábor Eger	Vécsy	Markovic Neva Belgrád	Jug
Zombory Béla Budapest	Mila	Lukas Jukert Wien	Grand H.
Hickl Ferenéné Budapest	Frank	Pöisl Karl Wien	Grand H.
Tingl Lajos Budapest	Frank	Bruck Dettina Wien	Grand H.
		Grád Sándor Budapest	Grand H.
		Sebenik Lorenz Laibach	Bristol
		Kardos Klotild Budapest	Bristol
		Sándor Pálné Pápa	Bristol
		Bartha Ödön Retteg	Bristol
		Tyrnauer Mórné Budapest	Bristol
		Péczy Gyula Budapest	Bristol
		Kenéz K. Ede Nagyvárad	Vukelic
		Reif Anton Wien	Jolanda
		Milesevics János Budapest	Volosca 307
		Gregoric Minko Zágráb	Lederer
		Ehinger Ottó Hohenelbe	Lederer
		Ehrenthal Zoltán Budapest	Lederer
		Himler József Budapest	Lederer
		Weigl Alfréd Oderberg	Lederer
		Katy Ignác Kolozsvár	Lederer
		Szedérvényi Nándor Budapest	Lederer
		Kaesser Samu Veszprém	Lederer
		Kaar Alfréd Wien	Lederer
		Adamec József Kralovske	Emánuel
		Streischek Paula Wien	Mahler
		Mayer Katharina Perchtoldsdorf	Mahler
		Windauer Alajos Budapest	Ceres
		Sustercic Anica Wien	Luksefic
		Braun Teréz Kiskoh	Hubertus
		Fray Zlatko Pozsega	Szegő
		Pál Helén Bácsalmás	Szegő

görög fogl...
nyel u...
rint a...
és ipat...
szesz...
hánygy...
nyek, l...
vámme...
ba. Vis...
szállott...
mentes...
zajuk...
a megs...
zenygy...
ipari fe...
néve C...
fenn. C...
szállott...
nek, az...
tételnél...
fennáll...
be a me...
ból való...
+
üzlete...
Osztrák...
millióit...
ezért tá...
meában...
gett is...
gyalaso...
és a se...
társula...
gebbi t...
+
kivánc...
kes ada...
középp...
leplezés...
abból a...
ször pró...
cessziót...
reméljü...
azért is...
Pacific...
jelölt k...
számma...
nösen G...
északi t...
melyek...
orosz ki...
igazgató...
ből hón...
gözös fe...
12-én eli...
közi uta...
s talán...
ban mut...
nemzetr...
a társas...
saira vo...
Mountro...
vinai, 33...
zetiségü...
Montfor...
galiciai...
utas. A...
hajón vo...
egváb au...
Michigan...
galiciai...
an Anve...
zetén vol...
egváb os...
cificnek...
megy, m...
semmi, r...
hogy az...
magvaro...
Nyomat...
kedelmi

KÖZGAZDASÁG.

«O»

+ **Uj vámrendszer Macedóniában.** A görög kormány a görög csapatok által elfoglalt török területeken ideiglenes érvényvel új vámrendszert léptetett életbe. Eszerint a megszállott területek mezőgazdasági és ipartermékei — a sör, komló, szesz és szeszes italok, robbanószerke, dohány és dohánygyártmányok, készruhák, erdei termények, liszt és tésztaanyagok kivételével — vámmentesen boesáttatnak be Görögországba. Viszont a görög származású áruk a megszállott területeken boesáttatnak be vámmentesen, ha származási viszonylat van hozzájuk mellékelve. Idegen származású áruk a megszállott területekre való belépésnél tizenegy százalékos vámot fizetnek, kivéve az ipari feldolgozásra szánt árukat, amelyekre nézve Görögországban vámmentesség áll fenn. Olyan külföldi áruk, melyek a megszállott területekről Görögországba vitetnek, azt a vámtöbbletet, mely a görög vámtételnél és a már lefizetett vámdíj között fennáll, megfizetik. Vámmentesen vihetők be a megszállott területre a gyapot, vaj, hajból való fonál és a cserző anyagok.

+ **A triezsti légszesztársulat új magyar üzlete.** Még régebben megirtuk, hogy az Osztrák-magyar légszesztársulat felesleges millióit új üzletekbe akarja befektetni és ezért tárgyalásokat folytat többi közt a selmeebányai légszeszgyár megvásárlása végett is. Mint halljuk, az erre vonatkozó tárgyalások egy hét előtt befejezést nyertek és a selmeebányai gázgyár már a triezsti társulat tulajdonába került. A gázgyár régebbi tulajdonosa egy berlini cég volt.

+ **A Canadien Pacific-társaságnak a kivándorlás körül elkövetett üzemeltetési érdekes adattal leplezte le az osztrák munkaadók középpontjának lapja, az Arbeitgeber.** A leplezés bennünket közelről érint, nemcsak abból a szempontból, mivel a társaság többször próbálkozott a magyar kormánytól concessziót kapni és éppen most ismételte meg, reméljük, a sikertelen próbálkozást, hanem azért is közelről érint minket a Canadien Pacific visszaélései, mert az osztráknak megjelölt kivándorlók között bizonyosan nagy számmal akad magyar is. A társaság különösen Galiciában dolgozik nagy erővel, az északi tartományban 29 ügynöksége van, a melyek csak azzal foglalkoznak, hogy az orosz kivándorlókat Trieszt felé tereljék. Az igazgatóság statisztikája szerint a Triesztből hónapoként egyszer induló Kanadien-gőzös fedélzetén alig van osztrák. A július 12-én elindult Turolia nevű gőzös 875 fedélközi utasa között volt 211 görög, 658 orosz és talán 6 osztrák. Teljes vészthozó mivoltában mutatja be azonban a Canadien Pacific nemzetrontó munkáját az a statisztika, mely a társaság Anverszából induló gőzöseinek utasaira vonatkozik. A május 14-én elindult Moutroyal-gőzös fedélzetén volt: 345 bukovinai, 333 galiciai és 65 más ausztriai nemzetiségű. A május 23-án Amerikába indult Montfort fedélzetén volt 164 bukovinai, 534 galiciai és 182 egyéb ausztriai származású utas. A június 4-én utnak indult Montrose hajón volt 149 bukovinai, 69 galiciai, 239 egyéb ausztriai. A június 11-én elindult Lake Michigan-gőzöson utazott 194 bukovinai, 379 galiciai és 206 egyéb ausztriai. A június 18-án Anverszából elindult Montezuma fedélzetén volt 281 bukovinai, 364 galiciai és 213 egyéb osztrák származású. A Canadien Pacificnek ez a működése a mi bőrünkre is megy, mivel bennünket éppen úgy nem véd semmi, mint az osztrákokat. S kétségtelen, hogy az egyéb ausztriai nemzetiségű között magyarokat is csempésztet ki a társaság.

—o—

Nyomatott a „POLINNIA“ Fiumei Kereskedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia“ szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és köbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

sárgatan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform-szappan

finom, gyenge pipereszappan, 1% lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknél is; szépíti, megpuhítja és illatosítja teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona.

Fodormenta-Lysoform

erősen antiseptikus hatása szájjá. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégébántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. **Eredeti üvege 1 kor. 60 fill.**

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az **Egészség és fertőtlenítés** című érdekes könyvet.

Ahol lysoform nem volna kapható, oda közvetlenül is küldünk 6 kor. előzetes beküldése esetén 3 üveg lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájjvizet.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.

Az előrehaladt idény miatt

Bátorkodunk ezennel a következő cikkek mélyen leszállított árak mellett ajánlani:

Levantine, szegélylyel garantált színek

à Kor. —.48

Fehér ruhavászon bosnyák módra

à Kor. —.26

Csikos creppon legújabb divat

à Kor. —.38

Percail, elegáns minták

à Kor. --.50

Panama, minden modern színben

à Kor. --.90

Szinezett zefir, legújabb minták

à Kor. --.85

Voil de Laine, tiszta gyapju modern minták

à Kor. 1.--

Eponge (szivacsos) minden színben sima és mintázott.

Tisztelettel

WEISS M.

FIUME, CORSO 11.

Trieszt Corso 9.

Bécs IX.

Szabott árak.

Divat- és kézműárucikkek, férfiruhaszövetek, selyemárak, szőnyegek, butorszövetek, fehéreneműek, gyapotárak, női- és gyermekkonfekciók, csipkék, himzések, szalagok és az összes felszerelési cikkek eladása

VELENCE

Bonvecchiati szálló

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás lift, gőzfűtés, fürdők, nagy étterem.

—= Teljes penzió napi 10 líráért. =—

LINOLEUM

!! RITKA ALKALOM !!

Új kbidemény érkezett Linoleum-szőnyegekben, bordúrral és fémsarokkal,

150x200 nagyság	K	8.50	darabja
200x250	"	K 14.—	"
200x300	"	K 17.—	"

Viaszkosvászon

78 cm. magas méterenként	Kor.	1.70
110 cm. magas méterenként	Kor.	2.10
115 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum futók

67 cm. magas méterenként	Kor.	1.60
90 cm. magas méterenként	Kor.	1.10
100 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum, fürdő-, háló- és ebédlőszobák lefedésére m²-ként Kor. 2.50.

Padlók lefedését saját munkásaink által vállaljuk. Költségvetés ingyen és kéremmentve.

Haas Leopold - Fiume
CORSO 6.

33 óceánjáró

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és áru forgalom, Észak- és Dél-Amerika, Görögország, Olaszország, Délafrika és Spanyolország felé.

Személyszállítás Triesztből Newyorkba:

a Martha Washington gőzössel jul. 5-én,
a Kaiser Franz Joseph I. gőzössel jul. 12-én
az Eugenia gőzössel jul. 19-én

Triesztből Quebebe és Montreálba

a Canada gőzössel jul. 19-én

Áruszállítás Triesztből Philadelphiába:

a Clara gőzössel jul. 25-én
Triesztből Newyorkba és Philadelphiába:
a Marianne gőzössel jul. 15-én

Triesztből Havanna és Neworleánsba:

a Giulia gőzössel jul. 9-én
Triesztből Patras, Almeira, Las Palmas,
Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos-Ayresbe a Sofia Hohenberg jul. 24-én

Triesztből Rio de Janeiro, Buenos Ayresbe:
a Teresa gőzössel jul 20 és 30 között.

Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben, Via Molino piccolo 2, szolgál.

Cantridai fürdő és vendéglő

Tengeri fürdő, 250 szép kabinnal és napkurára szolgáló külön terrasszal. Nagy árnyas vendéglői kert terrasszal és tekepályával. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiumétól a fürdőig. Vasár-és ünnepnapokon délután zene-hangverseny.

Fürdőjegyek fehéreneművel 40 fillér.

Olcsó bérletjegyek.

MERCEDES

Az autók királya!

== Bárdi r. t. ==

Budapest VI Lehel-utca 25 sz.

Városi üzlet: V. Mária Valeria u. 1.

Dunántuli fiók: **GYÖR.**

MOST NYILT MEG!

BAJIN Z.-Fiume Piazza Andrassy.

Nődivat — kézmű — és rövidárkereskedése.

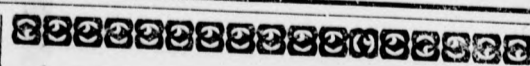
A kinek eladó **használt butora van** vagy **olcsón akar butort venni** (részletfizetésre is) forduljon bizalommal

HERSKOVITS S. butorkerekedőhöz
Via G. Parini 6. szám.
Telefon 12-08 szám.

Hattyu gőzmosoda

Fiume, Via Acquedotto 2 sz. (Kucich ház) és a Via Goldoniban (a Dubravčić házbán). Vállalatát a mai kor igényeinek megfelelően, vegytisztító üzemmelle kibővítette, melyre a közönség szives figyelmét felhívja. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel

Bredár Lajos.

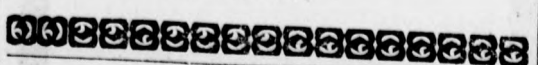
Catti György utoda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toaletti készs szépitőeszközök stb. sfb.

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

J. R. MÜHLHANS.

ABBZIA, Parkhotel Lederer.

Közvetített szállodai, kávéházi és ételmi személyzetet. Telkek, házak, pensiók, szobák, stb. eladásának, bérletének, stb. közvetítése. Szolid, 16 év óta helyben fennálló vállalat. Minden megbízást azonnal elintéz. Sürgőny cím: Mühlhans, Abbazia. Telef 174.

Tripovich D. és Tsa. hajózási vállalat Naponkénti nyári gyorsvonalon

Triesztből Velencébe és vissza

a Venezia és Wurmbrandt gyorsgőzöskkel. Az ut tartama csak **3 óra.**

Indulás Triesztből naponta 8 órakor d. e. Indulás Velencéből naponta 2 órakor d. u. vasárnap 8 órakor d. u.

Mindenkinek kedves

Rjándék

FIUME kikötőből

1 zsák kávé

(en miniature) finom pörkölt kávéval töltve

Kapható - 3 minőségben -

G. STOCHEL csemegeüzletében.